

Pelastustoimi ja varautuminen

Satakunnan alueen pelastustoimi

Uhkasakon asettaminen

ASIANOSAINEN

Satakunnan alueen pelastustoimi

ASIAN VIREILLETULO

Lounais-Suomen aluehallintovirasto (myöhemmin aluehallintovirasto) on tarkastellut Satakunnan alueen pelastustoimen (myöhemmin alueen pelastustoimi) palvelutasopäätöksessä määriteltyjen paloasemien vuorovahvuuksien pohjalta pelastusryhmä - muodostelman hälyttämistä kiireellisten pelastustoimen tehtävien osalta. Sisäministeriön antamassa pelastustoimen toimintavalmiuden suunnittelua koskevassa ohjeessa (sisäasiainministeriön julkaisuja 21/2012) on määritelty, että A- ja B-kiireellisyysluokan tehtäviin tulee hälyttää vähintään pelastusryhmän kokoinen pelastustoimen muodostelma. Pelastusryhmä koostuu vähintään johtajasta ja kolmesta henkilöstä. Satakunnan pelastustoimen alueella on useita päätoimisella henkilöstöllä miehitettyjä paloasemia, joissa henkilöstön määrä on alle pelastusryhmältä edellytettävän vähimmäishenkilömäärän. Näiltä asemilta hälytettävät pelastustoimen yksiköt eivät siten yksinään riitä täyttämään pelastusryhmältä edellytettävää vähimmäishenkilömäärää.

Aluehallintovirasto on ryhtynyt keväällä 2021 selvittämään pelastustoimen palvelutason riittävyyttä.

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

Postiosoite: PL 4, 13035 AVI | Käyntiosoite: Itsenäisyydenaukio 2, Turku

puh. 0295 018 000

kirjaamo.lounais@avi.fi

www.avi.fi

MERKINTÄ

Asian käsittelyyn aluehallintovirastossa ovat osallistuneet johtava lakimies Pepe Uskelin ja lakimies Tuomo Ollula.

ASIAN AIEMPI KÄSITTELY

Asianosaisen kuuleminen ennen korjausmääräyksen antamista

Aluehallintovirasto on 19.10.2021 varannut alueen pelastustoimelle hallintolain 34 §:n mukaisen tilaisuuden tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista. Alueen pelastustoimi ei ole toimittanut vastinetta asiassa. Kuulemiseen liittyen Satakunnan pelastuslaitos on toimittanut alueen pelastustoimen nimissä vastineen 8.11.2021.

Aluehallintoviraston ratkaisu ja perustelut 18.11.2021 annetussa korjausmääräyksessä

Aluehallintovirasto on päätöksellään (LSAVI/5543/2021) 18.11.2021 antanut alueen pelastustoimelle korjausmääräyksen. Korjausmääräyksessä on huomioitu aluehallintovirastolle kuulemisvaiheessa toimitettu vastine.

Korjausmääräyksen mukaisesti aluehallintovirasto on määrännyt pelastuslain 85 §:n 2 momentin nojalla alueen pelastustoimen korjaamaan pelastustoimen palvelutasossa olevan huomattavan epäkohdan ja saattamaan pelastustoimen palvelutason alueellaan pelastuslain 85 §:n 1 momentin tarkoittamalle riittävälle tasolle. Riittävällä pelastustoimen palvelutasolla tarkoitetaan pelastuslain 27 §:n 2 momentin 4 kohdassa pelastuslaitokselle säädettyjen tehtävien suunnittelua ja toteutusta pelastuslain 28 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Määräyksen mukaisesti alueen pelastustoimen tulee järjestää Satakunnan pelastuslaitoksen toiminta siten, että pelastuslaitoksella on tosiasialliset mahdollisuudet suunnitella ja toteuttaa pelastuslain 27 §:n 2 momentissa 4 kohdassa tarkoitetut pelastustoimintaan kuuluvat tehtävät siten, että ne voidaan hoitaa pelastuslain 28 §:n 2 momentin

mukaisesti mahdollisimman tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

Pelastustoimintaan kuuluvien tehtävien suunnittelun ja toteutuksen avuksi sisäministeriö on antanut pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeen (sisäasiainministeriön julkaisuja 21/2012). Suunnitteluohjeessa on määritelty hälytettäville pelastustoimen muodostelmille reunaehdot, jolla varmistetaan, että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti. Suunnitteluohjeen mukaisesti vähimmäisvaatimuksena pelastustoimen A- ja B-kiireellisyysluokan pelastustoimen tehtäviin tulee hälyttää vähintään pelastusryhmän kokoinen muodostelma, joka koostuu johtajasta ja vähintään kolmesta henkilöstä.

Pelastuslain 85 §:n 2 momentin mukaisella määräyksellä Satakunnan alueen pelastustoimen on tullut järjestää Satakunnan pelastuslaitoksen toiminta siten, että kaikkiin A- ja B-kiireellisyysluokan tehtäviin hälytetään pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaiset pelastustoimen muodostelmat siten, että ne täyttävät ohjeessa annetut reunaehdot muodostelmien henkilömäärien vähimmäisvaatimuksille.

Korjausmääräyksen noudattaminen, raportointi ja muutoksenhaku

Porin kaupunki on valittanut aluehallintoviraston 18.11.2021 antamasta päätöksestä Turun hallinto-oikeuteen. Asian käsittely hallinto-oikeudessa on edelleen kesken. Pelastuslain 104 §:n 3 momentin nojalla aluehallintoviraston antamaa määräystä tulee noudattaa muutoksenhausta huolimatta.

Aluehallintovirasto toteaa, että annettua korjausmääräystä on tullut noudattaa 30.5.2022 mennessä. Alueen pelastustoimen on lisäksi tullut raportoida 30.5.2022 mennessä toteutetuista toimenpiteistä.

Aluehallintovirasto on 9.5.2022 vastaanottanut Satakunnan pelastuslaitoksen kirjeen, jossa on pyydetty aluehallintovirastolta jatkoaikaa edellä mainitun huomattavan epäkohdan korjaamiseksi 31.12.2022 mennessä. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan Satakunnan pelastuslaitoksella ei ole ollut toimivaltaa pyytää lisäaikaa Satakunnan alueen pelastustoimen puolesta, koska annettu korjausmääräys oli annettu pelastuslain (379/2011) 27 §:n 1 momentin mukaisesti alueen pelastustoimelle, joka vastaa pelastustoimen palvelutasosta ja pelastuslaitoksen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Aluehallintovirasto on pyytänyt käsittelemään pelastuslaitoksen esittämän lisäaikapyynnön alueen pelastustoimessa (Satakunnan pelastuslaitoksen johtokunta). Satakunnan pelastuslaitoksen johtokunta 14.6.2022 päättänyt kokouksessaan, ettei se hae lisäaikaa korjausmääräyksen toimeenpanolle.

Aluehallintovirasto ei ole asetettuun määräaikaan mennessä saanut alueen pelastustoimelta 18.11.2021 annetussa korjausmääräyksessä edellytettyä raporttia niistä toimenpiteistä, joilla alueen pelastustoimi olisi korjannut pelastustoimen toimintavalmiudessa olevat puutteet. Aluehallintoviraston tiedossa ei ole toimenpiteitä, joilla alueen pelastustoimi olisi toteuttanut toimintavalmiuden puutteiden korjaamisen.

ASIAN JATKOKÄSITTELY JA UHKASAKON ASETTAMINEN

Koska alueen pelastustoimi ei ole noudattanut aluehallintoviraston velvoittavaa korjausmääräystä, eikä velvoitetta raportoinnista annetussa määräajassa, aluehallintovirasto on päättänyt ryhtyä pelastuslain 105 §:n 2 momentin mukaisiin toimenpiteisiin määräyksen noudattamiseksi.

Asianosaisen kuuleminen

Uhkasakkolain (1113/1990) 5 luvun 22 §:n edellyttämällä tavalla aluehallintovirasto on ennen uhkasakon asettamista varannut alueen pelastustoimelle tilaisuuden selityksen antamiseen.

Aluehallintovirasto on 3.6.2022 pyytänyt alueen pelastustointa toimittamaan selityksen toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt saattaakseen palvelutasossa olevan huomattavan epäkohdan vähintään aluehallintoviraston antaman päätöksen (LSAVI/5543/2021) edellyttämälle tasolle. Selitys on tullut toimittaa aluehallintovirastolle 30.6.2022 mennessä.

Aluehallintovirasto on 22.6.2022 vastaanottanut Satakunnan pelastuslaitoksen selityksen korjaavista toimenpiteistä alustavine aikatauluineen. Kirjeen liitteenä olevasta Satakunnan pelastuslaitoksen johtokunnan 14.6.2022 kokospöytäkirjan otteesta käy ilmi, että johtokunta on valtuuttanut Satakunnan pelastuslaitoksen pelastusjohtajan antamaan mainitun selityksen aluehallintovirastolle. Pelastuslaitoksen selityksessä tuodaan esille korjaavia toimenpiteitä aikatauluineen.

Aluehallintoviraston ratkaisu ja perustelut

Aluehallintovirasto toteaa, että korjausmääräyksen antamisen jälkeen pelastuslaitoksella on selvitetty erilaisia vaihtoehtoja korjausmääräyksessä todetun huomattavan epäkohdan poistamiseksi. Pelastuslaitos on 2.12.2021 käynyt aluehallintoviraston kanssa keskustelun, jonka yhteydessä pelastuslaitos esitteli erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja. Aluehallintovirasto arvioi nyt saadun selityksen perusteella, että Satakunnan alueen pelastustoimi ei kuitenkaan ole ryhtynyt 18.11.2021 annetun korjausmääräyksen edellyttämiin toimiin pelastustoimen palvelutason saattamiseksi pelastuslain edellyttämälle tasolle 30.5.2022 mennessä. Aluehallintovirasto ei myöskään ole 30.5.2022 mennessä saanut alueen pelastustoimelta selvitystä toimenpiteistä huomattavan epäkohdan poistamiseksi.

Aluehallintovirasto katsoo, että Satakunnan alueen pelastustoimi ei ole ryhtynyt annetun korjausmääräyksen edellyttämiin toimenpiteisiin palvelutasossa havaituin huomattavan epäkohdan korjaamiseksi. Alueen pelastustoimi ei myöskään ole antanut asiassa sellaista selvitystä, joka osoittaisi, että puutetta ollaan korjaamassa. Annettu selvitys sisältää kuitenkin niitä elementtejä, joilla palvelutasossa oleva huomattava epäkohta voitaisiin korjata. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan aiemmin annetut määräajat huomioon ottaen puutteen korjaamisessa on ollut havaittavissa haluttomuutta ja viivettä, eikä Satakunnan alueen pelastustoimi ole ryhtynyt korjausmääräyksen johdosta toimenpiteisiin pelastustoimen palvelutason saattamiseksi pelastuslain edellyttämälle tasolle.

Korjausmääräyksen noudattamiseksi aluehallintovirasto tehostaa antamaansa korjausmääräystä pelastuslain 105 §:n 2 momentin mukaisesti asettamalla Satakunnan alueen pelastustoimelle uhkasakon pelastustoimen palvelutason saattamiseksi pelastuslain edellyttämälle tasolle.

Aluehallintovirasto on arvioinut uhkasakkolain 8 §:n mukaisesti uhkasakon suuruutta suhteessa päävelvoitteen laatuun ja asiassa saatuun selitykseen, huomattavan epäkohdan poistamisesta alueen pelastustoimelle aiheutuviin kustannuksiin sekä alueen pelastustoimen maksukykyyn.

PÄÄVELVOITTEEN MÄÄRÄÄMINEN JA UHKASAKON ASETTAMINEN

Aluehallintovirasto määrää pelastuslain 85 §:n 2 momentin nojalla Satakunnan alueen pelastustoimen korjaamaan pelastustoimen palvelutasossa olevan huomattavan epäkohdan ja saattamaan pelastustoimen palvelutason alueellaan pelastuslain 85 §:n 1 momentin tarkoittamalle riittävälle tasolle. Riittävällä pelastustoimen palvelutasolla tarkoitetaan pelastuslain 27 §:n 2 momentin 4 kohdassa pelastuslaitokselle säädettyjen tehtävien suunnittelua ja toteutusta pelastuslain 28 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Satakunnan alueen pelastustoimen tulee järjestää Satakunnan pelastuslaitoksen toiminta siten, että kaikkiin A- ja B-kiireellisyysluokan tehtäviin hälytetään pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaiset pelastustoimen muodostelmat siten, että ne täyttävät pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa annetut reunaehdot muodostelmien henkilömäärien vähimmäisvaatimuksille.

Uhkasakon asettaminen

Aluehallintovirasto määrää edellä ilmenevän päävelvoitteen Satakunnan alueen pelastustoimen noudatettavaksi 1 500 000 euron sakon uhalla. Edellä mainittu pelastustoimen palvelutasossa oleva huomattava epäkohta tulee korjata 30.6.2023 mennessä.

Alueen pelastustoimi on selityksessään esittänyt, että toimenpiteet huomattavan epäkohdan poistamiseksi tullaan toteuttamaan 31.12.2022 mennessä. Aluehallintovirasto toteaa, että päävelvoitteen noudattaminen tullaan todentamaan Pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto PRONTO:sta. Päävelvoitteen toteutumisen osalta arvioidaan, onko pelastustoimen A ja B-kiireellisyysluokan tehtäviin hälytetty pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaisesti vähintään 1+3 vahvuiset pelastustoimen muodostelmat 1.1-30.6.2023 välisellä ajalla. Jos velvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, aluehallintovirasto ryhtyy uhkasakon tuomitsemista koskeviin toimenpiteisiin. Aluehallintovirasto voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos velvoitetta ei ole noudatettu eikä määräyksen noudattamatta jättämiselle ole pätevää syytä.

Satakunnan alueen pelastustoimen tulee 31.12.2022 mennessä raportoida aluehallintovirastolle toteutetuista toimenpiteistä.

Muutoksenhaku

Päätökseen on mahdollista hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.

Sovelletut säännökset

Pelastuslaki (379/2011) 1 §, 27 §, 28 §, 85 §, 104 § ja 105 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 1 §, 6 §, 8 §, 22 §, 23 § ja 24 §

Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje 21/2012

Lisätietoja

Lisätietoja päätöksestä antaa tarvittaessa pelastusylitarkastaja Tero Kuusisto tero.kuusisto@avi.fi 0295 018 009.

Johtaja

Ilkka Horelli

Pelastusylitarkastaja

Tero Kuusisto

Jakelu Satakunnan alueen pelastustoimi (saantitodistuksella)

Tiedoksi Satakunnan pelastuslaitos
Porin kaupunki
Satakunnan hyvinvointialue
Sisäministeriö, pelastusosasto

Tämä asiakirja LSAVI/5543/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSAVI/5543/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Horelli Ilkka 26.08.2022 10:27

Esittelijä Kuusisto Tero 26.08.2022 10:23

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Hallintopäätöstä on noudatettava heti muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää (Pelastuslaki (379/2011) 104 § (928/2015)).

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Turun hallinto-oikeuteen.

Tee valitus **viimeistään 30 päivän kuluessa** siitä, kun aluehallintoviraston päätös on saatu tiedoksi.

- Kun määräaikaa lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
- Jos päätös on lähetetty kirjeenä, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on lähettänyt kirjeen. Selvitä kirjallisesti, jos näin ei ole jostakin syystä tapahtunut.
- Jos päätös on lähetetty sähköisenä viestinä, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Jos päätös on saatu tiedoksi jollakin muulla tavalla, tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksiantotodistus, saantitodistus tai haastetiedoksiannosta annettu todistus.
- Sijaistiedoksiannossa katsotaan, että päätös on saatu tiedoksi kolmantena (3.) päivänä siitä, kun sijaistiedoksiantoa koskeva tiedoksiantotodistus on annettu.
- Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon jo kirjeen saapumispäivänä.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä) valitusosoituksineen
- todistus siitä, minä päivänä aluehallintoviraston päätös on saatu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta

- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - o asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011)
 - o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 Turku (käyntiosoite)
PL 32, 20101 Turku (postiosoite)

sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 0295 642 400
asiakaspalvelu: 0295 642 410 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)
telekopio (fax): 0295 642 414

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>